

บทที่ 5

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุ่งตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี

ในขั้นตอนนี้เป็นระยะที่ 3 ของการวิจัย เป็นการศึกษาเพื่อตอบคำถามการวิจัยว่าจะสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุ่งตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี ได้อย่างไร โดยนำเสนอรายละเอียดเป็น 4 ตอนดังนี้

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา
4. ผลการวิจัย

4.1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุ่งตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี

4.2 ผลของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุ่งตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี

คำถามการวิจัย

จะพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุ่งตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุ่งตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา

ในการวิจัยในระยะที่ 3 นี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดยให้ผู้ที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุ่งตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี ร่วมกัน โดยใช้แนวทางและวิธีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุ่งตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยในระยะ

ที่ 2 โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับกรอบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ และการจัดการเรียนรู้พุทธประวัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นสำคัญ โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กรอบในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
- 1.2 ชั้นสอน
- 1.3 ชั้นสรุป
- 1.4 ชั้นประเมินผล

2. ประชากร ประกอบด้วยประชากร 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ผู้มีส่วนอย่างสำคัญในการพัฒนา ได้แก่

2.1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 14 คน เป็นชาย 8 คน เป็นหญิง 6 คน

2.1.2 ครูผู้สอนพุทธประวัติโรงเรียนวัดอุตุตะเกา จำนวน 2 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี โดยตรงซึ่ง ได้แก่

- 2.2.1 รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอุตุตะเกา จำนวน 1 คน
- 2.2.2 เจ้าอาวาสวัดอุตุตะเกา จำนวน 1 รูป
- 2.2.3 พระภิกษุวัดอุตุตะเกา จำนวน 3 รูป
- 2.2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดอุตุตะเกา จำนวน 5 คน
- 2.2.5 ผู้เชี่ยวชาญการสอนพุทธประวัติ จำนวน 3 คน

3. วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดยการเน้นกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นผู้มีส่วนอย่างสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงปัญหาและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนร่วมมือกันนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อแก้ปัญหากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตุตะเกา โดยการใช้แบบสอบถามหลังการพัฒนาโดยพิจารณาตามเกณฑ์ชี้วัดที่ได้มีการปรับปรุงมาจากการค้นพบของปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตุตะเกา เพื่อใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตุตะเกา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามที่ได้มีการปรับปรุง ใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 14 ชุด ในวันที่ 15 กันยายน 2551 และเก็บรวบรวมแบบสอบถามในวันที่ 16 กันยายน 2551 ปรากฏว่าได้แบบสอบถามคืนกลับมาครบทุกชุด จำนวน 14 ชุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์แบบสอบถามหลังการพัฒนาระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี มาวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และสรุปประเด็นสำคัญๆเกี่ยวกับการพัฒนาระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี โดยมีหลักเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ตอบ มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ตอบ มาก	ให้ 4 คะแนน
ตอบ ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ตอบ น้อย	ให้ 2 คะแนน
ตอบ น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

แปลความหมายคะแนนพิจารณาหาค่าเฉลี่ยของคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 23 - 24)

4.51 - 5.00	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี

ในการพัฒนาระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร/หลักสูตรการเรียนรู้อย่างละเอียด หมายถึง การศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่องพุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา โดยการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวประยุกต์จากเอกสารการจัดกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติ และคู่มือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์มาตรฐานและสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ หมายถึง การที่ ผู้สอนได้ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่อง พุทธประวัติ โดยประยุกต์จากเอกสารการจัดกระบวนการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรมเรื่องพุทธประวัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

ขั้นที่ 3 กำหนดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้เรื่อง พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา และจัดทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียนเพื่อใช้วัดผลสำเร็จในการพัฒนา โดยการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวตามกรอบการ วิจัย และจากการสรุปผลการระดมความคิดเห็นทั้ง 4 ด้าน จากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 4 การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการดำเนินการเรียนการสอน โดยการนำกระบวนการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้พัฒนาขึ้น ในขั้นที่ 3 ไปใช้ในการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา โดยกำหนดให้ ดำเนินการสอนเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ซึ่งจากการประชุมระดมความคิดเห็นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2551 โดยมีความเห็นพ้องต้องกันว่าควรกำหนดให้ใช้ตอนที่ 1 เรื่องประสูติ ซึ่งเป็น บทเรียนในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นตัวอย่างในการ จัดทำกระบวนการเรียนรู้ โดยนำไปพัฒนา 2 สัปดาห์นับจากนั้น ซึ่งต้องใช้เวลาพอสมควร ประกอบกับการเตรียมความพร้อมตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นจึงสรุปว่าให้เริ่มดำเนินการ สอนตามขั้นตอนของผู้วิจัยในปลายเดือน กันยายน 2551 โดยมีขั้นตอนการจัดกระบวนการ เรียนรู้พุทธประวัติเรื่องประสูติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ตำบล ม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องพุทธประวัติ

- 1) จัดห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนนั่งสวดมนต์ และทำสมาธิก่อนเริ่มเรียน
- 2) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้โดยการสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย และการ

ให้นั่งทำสมาธิ 2-3 นาที

- 3) ผู้สอนเริ่มกล่าวทักทายผู้เรียน คอยกันถึงเหตุการณ์ที่สำคัญต่างๆ และให้ นักเรียนดูรูปภาพ เล่านิทานธรรมะ และให้ดูสื่อวีดิทัศน์สั้นๆเกี่ยวกับเหตุการณ์ประสูติของ พระพุทธองค์ในเรื่องพุทธประวัติ

4) ผู้สอนแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเรื่องประสูติในเรื่องพุทธประวัติแก่นักเรียน ได้แก่ การอธิบาย วิเคราะห์เหตุการณ์ประสูติของพระพุทธเจ้าได้ถูกต้องและนำเหตุการณ์มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 ขั้นตอนการสอนเรื่องพุทธประวัติ

1) ผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งจะมีข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องเหตุการณ์ประสูติ ในเรื่องพุทธประวัติ จำนวน 21 ข้อ (ดังปรากฏในภาคผนวก ง)

2) ผู้สอนอธิบายเหตุการณ์ประสูติ ความเป็นมา ความสำคัญของพระพุทธเจ้าให้นักเรียนฟัง

3) แบ่งกลุ่มนักเรียน 2 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มทำการศึกษาเรื่องเหตุการณ์ประสูติของพระพุทธเจ้า โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และสรุปเหตุการณ์ประสูติของพระพุทธองค์โดยการให้นักเรียนจัดทำป้ายนิเทศ

4)พานักเรียนออกไปศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่ เช่น โบสถ์ วิหารและสถานที่สำคัญที่เกี่ยวกับเรื่องเหตุการณ์ประสูติของพระพุทธองค์

5) ชักถาม เสนอแนวคิดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอาจเสนอในรูปของการเล่าเรื่องและแสดงท่าทางในเหตุการณ์ประสูติของพระพุทธองค์

1.3 ขั้นสรุปการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ

1) ชักถามความรู้ในเรื่องเหตุการณ์ประสูติของพระพุทธองค์เพื่อสรุปผลการศึกษาโดยผู้สอนคอยให้คำแนะนำ และตอบข้อสงสัยแก่ผู้เรียน

2) ผู้สอนสรุปบทเรียนในหัวเรื่องประสูติ

3) ผู้สอนให้นักเรียนจัดทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเองในเรื่องพุทธประวัติเหตุการณ์ประสูติ

4) ผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ซึ่งมีคำถามเกี่ยวกับเรื่องเหตุการณ์ประสูติ ในเรื่องพุทธประวัติ จำนวน 21 ข้อ (ดังปรากฏในภาคผนวก ง)

1.4 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ เรื่องเหตุการณ์ประสูติ

1) ให้นักเรียนเขียนอธิบาย และแบบเลือกคำตอบที่แท้จริงโดยการถามความรู้เหตุการณ์ประสูติของพระพุทธองค์

2) ถามความคิดเห็นในการเรียนเรื่องประสูติ

3) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบโดยการเลือกคำตอบที่แท้จริงเรื่องเหตุการณ์ประสูติ

ขั้นที่ 5 จัดทำการตามผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา โดยการนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงมาจากการค้นพบของปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาที่ใช้เป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติโดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ตอน ที่ครอบคลุมกรอบการวิจัย (ดังปรากฏในภาคผนวก ข) ที่ได้

จัดเตรียมไว้แจกจ่ายแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา จำนวน 14 คน และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลและเปรียบเทียบผลการพัฒนาที่ได้กับดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากผลการวิจัยในระยะที่ 2 โดยแบ่งขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำตารางการเปรียบเทียบผลการพัฒนาในระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยและระดับปานกลางในภาพรวมทั้งคัมภีร์ของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติ ทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องพุทธประวัติ ขั้นสอนเรื่องพุทธประวัติ ขั้นสรุปการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ และขั้นประเมินผลการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ กับดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในตารางที่ 11 12 13 และ 14

ขั้นตอนที่ 2 สรุปผลของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากตารางการเปรียบเทียบที่ได้จากขั้นที่ 1 โดยสรุปผลของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1) ผลสรุปของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากตารางการเปรียบเทียบที่ได้จากขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องพุทธประวัติ

2) ผลสรุปของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากตารางการเปรียบเทียบที่ได้จากขั้นที่ 1 ขั้นสอนเรื่องพุทธประวัติ

3) ผลสรุปของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากตารางการเปรียบเทียบที่ได้จากขั้นที่ 1 ขั้นสรุปผลการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ

4) ผลสรุปของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากตารางการเปรียบเทียบที่ได้จากขั้นที่ 1 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ

2. ผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี

2.1 ผลการพัฒนาที่ได้ทั้งหมดจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามหลังของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี ปรากฏดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ ทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องพุทธประวัติ ขั้นสอนเรื่องพุทธประวัติ ขั้นสรุปการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ และขั้นประเมินผลการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ กับดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ เพื่อติดตามความคืบหน้าของการพัฒนา ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 15 เปรียบเทียบผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ กับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ
ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องพุทธประวัติ

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ		ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น (ระดับ)
	ข้อมูลก่อนการพัฒนา ค่าเฉลี่ย (μ)	ข้อมูลหลังการพัฒนา ค่าเฉลี่ย (μ)	
1. ก่อนสอนครูถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ	3.50	3.73	มาก
2. ก่อนสอนครูเล่านิทานเล่าเรื่องต่างๆเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ	2.92	3.78	มาก
3. ก่อนสอนครูให้ดูรูปภาพเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ	2.21	3.92	มาก
4. ก่อนสอนครูให้เล่นเกมทายปัญหาเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ	3.07	4.07	มาก
5. ก่อนสอนครูให้ดูสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ	2.78	4.07	มาก

ตาราง 16 เปรียบเทียบผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ กับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ
ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ ขั้นสอนเรื่องพุทธประวัติ

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ		ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น (ระดับ)
	ข้อมูลก่อนการพัฒนา ค่าเฉลี่ย (μ)	ข้อมูลหลังการพัฒนา ค่าเฉลี่ย (μ)	
1. วิธีสอนของครูทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน เกิดความสนใจในการเรียนเรื่องพุทธประวัติ	3.28	3.72	มาก
2. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และฝึกคิดในการเรียนเรื่องพุทธประวัติ	2.92	3.51	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ		ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น (ระดับ)
	ข้อมูลก่อนการพัฒนา	ข้อมูลหลังการพัฒนา	
	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเฉลี่ย (μ)	
3. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันในการเรียนเรื่องพุทธประวัติ	2.28	3.78	มาก
4. ครูให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ	2.21	3.85	มาก
5. ครูพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่เกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ	2.42	3.92	มาก
6. ครูให้นักเรียนศึกษาเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	2.14	3.78	มาก
7. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการเรียนเรื่องพุทธประวัติ	2.92	3.85	มาก

ตาราง 17 เปรียบเทียบผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ กับดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ ชั้นสรุปการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ		ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น (ระดับ)
	ข้อมูลก่อนการพัฒนา	ข้อมูลหลังการพัฒนา	
	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเฉลี่ย (μ)	
1. ครูให้นักเรียนจัดทำแฟ้มสะสมผลงานเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ	2.14	3.71	มาก
2. ครูซักถามความรู้นักเรียนเรื่องพุทธประวัติหลังการเรียนรู้	2.78	3.71	มาก
3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความรู้อิงเรื่องพุทธประวัติ	3.07	3.92	มาก

ตาราง 18 เปรียบเทียบผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ กับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ
ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ ชั้นประเมินผลการเรียนรู้เรื่อง
พุทธประวัติ

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ		ผลการพัฒนา เพิ่มขึ้น (ระดับ)
	ข้อมูลก่อนการพัฒนา ค่าเฉลี่ย (μ)	ข้อมูลหลังการพัฒนา ค่าเฉลี่ย (μ)	
1. ครูให้นักเรียนเลือกคำตอบที่แท้จริงโดย การถามความรู้เรื่องพุทธประวัติ	3.35	3.96	มาก
2. ประเมินผลการเรียนรู้โดยครูซักถาม ความรู้ ของนักเรียนเรื่องพุทธประวัติ	2.42	3.92	มาก

ขั้นตอนที่ 2 สรุปผลของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จาก
ตารางการเปรียบเทียบที่ได้จากขั้นที่ 1 เพื่อติดตามผลการพัฒนา และใช้เป็นข้อมูลในการ
ปรับปรุงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ ให้เป็นผลสำเร็จ โดยผลสรุปของการ
พัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. ผลสรุปของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากตารางการ
เปรียบเทียบที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเรื่องพุทธประวัติ ดังนี้
 - 1.1 ก่อนสอนครูถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนาเพิ่ม
ขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.73$)
 - 1.2 ก่อนสอนครูเล่านิทาน เล่าเรื่องต่างๆเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ ผลการ
พัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.78$)
 - 1.3 ก่อนจะสอนครูให้นักเรียนดูรูปภาพ เกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติผลการ
พัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$)
 - 1.4 ก่อนสอนครูให้การเล่นเกมการทายปัญหา เกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ
ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$)
 - 1.5 ก่อนสอนครูให้ดูสื่อวีดิทัศน์ เกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนา
เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$)
2. ผลสรุปของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากตารางการ
เปรียบเทียบที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ชั้นสอนเรื่องพุทธประวัติ ดังนี้

2.1 วิธีสอนของครูทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน เกิดความสนใจในการเรียนพุทธประวัติ ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.72$)

2.2 ครูทำให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองและให้ฝึกคิดในการเรียนเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.51$)

2.3 ครูทำให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันในการเรียนเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนา เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.78$)

2.4 ครูทำให้นักเรียนจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนา เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.85$)

2.5 ครูพานักเรียนไปศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่ เกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$)

2.6 ครูทำให้นักเรียนศึกษาเรียนรู้หาข้อมูล โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.78$)

2.7 ครูทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการเรียนเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.85$)

3. ผลสรุปของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากตารางการเปรียบเทียบที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ชั้นสรุปการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ ดังนี้

3.1 ครูทำให้นักเรียนทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเองเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.71$)

3.2 ครูซักถามความรู้ของนักเรียนเรื่องพุทธประวัติหลังการเรียนรู้ ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.71$)

3.3 ครูทำให้นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$)

4. ผลสรุปของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ จากตารางการเปรียบเทียบที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ชั้นประเมินผลการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ ดังนี้

4.1 ครูทำให้นักเรียนเลือกคำตอบที่แท้จริงโดยการถามความรู้พุทธประวัติ ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.96$)

4.2 ครูถามความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่องพุทธประวัติ ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$)

สรุปผลการพัฒนาจากการสอบถามความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลังการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติฯ สรุปได้ว่านักเรียนมีความสนใจและใส่ใจในการเรียนเรื่องพุทธประวัติมากขึ้นกว่าเดิม เพราะการสอนจะเน้นการทำกิจกรรมมากขึ้น เช่น ก่อนเริ่มดำเนินการสอนจะมีการนั่งสมาธิ หรือสวดมนต์ก่อนเสมอ และจะ

มีการเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่นอกเหนือจากทางโรงเรียนจัดให้ มาประกอบการเรียนรู้เองด้วย เช่น สื่อวีดิทัศน์เรื่องพุทธประวัติ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องพุทธประวัติ เป็นต้น ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นอยากรู้และตั้งใจเรียนมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี